

Sak nr. 57. 1916.

(F. a. i. nr. 1657. 16).

Forslag til amsveikassens budget for 1916—17.

Finmarkens amtsting.

Jeg gir mig den ære herved at forelægge amtstinget skrivelse fra amtsingeniøren av 21de februar 1916 indeholdende forslag til budget for amsveikassen for 1916—17.

Forslaget foranlediger ikke nogen bemerkning fra min side utenfor hvad jeg i mit forelæg angaaende amtskommunens budget (sak nr. 41. 1916) har anført om amtskommunens, brændevinsavgiftskassens og skogfondets bidrag. Jeg tillater mig at anbefale amtstinget at fatte beslutning overensstemmende med forslaget.

Finmarkens amt, den 26de februar 1916.

Johan Rivertz.

ES. Gjenpart av min skrivelse av 10de februar d. a. til landbruksdepartementet vedlægges trykt efter budgettet.

Amtsingeniøren
i Finmarkens amt

Hammerfest den 21de februar 1916.

Hr. amtmanden i Finmarkens amt.

Herved tillater jeg mig at avgiv

forslag

til budget for Finmarkens amsveikasse for budgetterminen 1ste juli 1916—30te juni 1917.

Dette budget vil være avhængig av hvilket beløp stortinget bestemmer at malmavgiften skal yde til amtets veivæsen (ved kontering om Finmarkens skogfond). Der er av landbruksdepartementet i st. prp. nr. 1 opført kr. 26155; ifjor opførtes kr. 31438 (efter hr. amtmandens opgave forandret under behandlingen til kr. 30180). Finmarkens amts veivæsen vil saaledes efter landbruksdepartementets forslag få

3 Sak nr. 57. 1916. Forslag til amsveikassens budget for 1916—17.

ondartet tyfusedemi i Mehamn blev imidlertid Kjøllefjordveien oparbeidet istedet. Mehamnveien vil bli bygget iaar, men blir antagelig ikke saa tidlig færdig, at den kan avleveres, hvorfor jeg ikke for den heromhandlede termin har medtat noget bidrag til vedlikehold.

Amsveikassens samlede indtægt blir efter dette kr. 41755,00 eventuelt — hvis hr. amtmandens forslag bifaldes av stortinget — kr. 50755,00.

Utgift:

I. Administration

er opført i overensstemmelse med hvad arbeidsdepartementet har opført paa statsveibudgettet i st. prp. nr. 1. 1916, veibudgettet, bilag 1. Lønninger til ingeniører og kontorist er som før, kun med regulativmæssig tillæg for en av assistentingeniørerne. Jeg hadde — med hr. amtmandens tilslutning — foreslaaet oprettet en ny ingeniørpost, fordi det viser sig umulig at faa utført undersøkelser i den utstrækning som distriktet kræver, og der kan ikke med det nuværende personale tages saaledes fat paa utviklingen av et rationelt vedlikehold som der burde. Veidirektøren har avslaaet dette iaar, men opført kr. 1300 til ekstraingeniør om sommeren. Skyss- og kostgodtgjørelse samt kontorhold er opført som før.

Amtets andel er 1/3 av de av departementet opførte kr. 19100, altsaa kr. 6366,67. Desuten er opført skyss- og kostgodtgjørelse for amtsveistyrets amtsvalgte medlemmer med anslagssum som før kr. 333,33; tilsammen paa denne post kr. 6700.

II. Vedlikehold:

I henhold til den av amtstinget ifjor vedtagne omordning av veivedlikeholdet er der her opført rutevis, delvis baseret paa forslag fra lensmændene.

Angaaende denne budgetpost bemerkes, at hvorvidt man kan faa oparbeidet de opførte beløp i terminen vil for endel ruters vedkommende være avhængig av tilgangen paa arbeidere og kjøpere. Naar man imidlertid har bvede folk disponible etsteds, vil der ofte kunne spares meget ved at faa utført noget mere gruskjøring, kantretning og lign. end det paa forhaand har kunnet forsettes oparbeidet paa en bestemt rute. Det vil derfor være nødvendig i nogen grad at ha fri

Sak nr. 57. 1916. Forslag til amsveikassens budget for 1916—17. 2

over 4000 kroner mindre i kommende termin, mens malmavgiften er øket med omkring 5000 kroner; dette forhold med formindskelse av malmavgiftens bidrag til veivæsenet — under stigende malmavgift —, er antagelig i overensstemmelse med landbruksdepartementets forutsetning ved denne saks oprindelige behandling, men den kan vel neppe sies at være i overensstemmelse med stortingets beslutning og den til grund for denne liggende debat i stortinget.

Idet jeg henviser til den nedenfor anførte sammenstilling av budgetposterne, skal jeg tillate mig at gjennomgaa hver enkelt post, idet bemerkes, at der er anvendt væsentlig samme konteringsmaate som ifjor.

Indtægt:

Efter hr. amtmandens telegram 19de ds. skal der i budgettet opføres det foran anførte bidrag fra malmavgiften, kr. 26155, og fra amtskommunen kr. 9000, idet der dog for malmavgiftens vedkommende kan bli spørsmål om at øke bidraget med kr. 9000, dersom stortinget bifalder hr. amtmandens forslag herom.

Herredernes bidrag til amsveikassen er vedtat av amtstinget ifjor, med forutsetning av beløpet efterhvert som der blir anlagt nye veie inden herrederne, som er tilfældet for følgende:

Kjelvik herred, hvor veien Honningsvaag—Nordmandset, 4 km., er færdigbygget. Herredet hadde før et bidrag av kr. 400,00 og jeg foreslaar dette paa grund av ny vei forhøiet til kr. 600; dette er litet i forhold til det vedlikehold som maa antages at bli paakrævet for den nye vei, efterhvert som der blir bebyggelse langs denne, men indtil videre antages det tilstrækkelig.

Lebesby herred, hvor veien i Kjøllefjord vil være færdigarbeidet til begyndelsen av næste termin. Veien er kun 3 km. lang, men som fiskeværsvai vil den kræve forholdsvis meget vedlikehold; herredets bidrag foreslaaes forhøiet fra kr. 50,00 til kr. 300,00 pr. aar.

Med de saaledes foreslaaede forandringer paa grund av nye veie blir herredernes samlede bidrag til veivedlikehold kr. 6600,00.

Ifjor hadde jeg medtat Gamvik herred som bidragsyende, fordi jeg gik ut fra at Mehamn fiskeværsvai vilde bli færdigarbeidet tidlig ifjor. Paa grund av

Sak nr. 57. 1916. Forslag til amsveikassens budget for 1916—17. 4

het til at disponere bevilgninger fra en rute til en anden, eftersom arbeidsforholdene kræver det og arbeidsdriften ved veivedlikeholdet kan indrettes.

Ved grusfremkjøring paa vinterføre vil man paa enkelte steder kunne spare ganske betydelig, og saaledes som føreforholdene har stillet sig indeværende vinter, vil det være fordelagtig at faa utført endel gruskjøring for sneen gaar bort iaar paa nogen strækninger, hvor bevilgningen for indeværende termin er brukt; jeg tillater mig derfor at henstille til amtstinget at gi hjemyndigelse til nogen forskudsvis oparbeidelse (gruskjøring) av dette paa kommende termins budget bevilgede, dersom forholdene gjør dette ønskelig paa eftervinteren iaar.

Den samlede sum til vedlikehold er opført med kr. 26400,00 (ifjor kr. 22400).

Der vil bli søkt at spare paa den nu meget kostbare arbeidskraft ved anvendelse av maskiner til jevning av veidække, til kanthugning, valsning m. v. Der eksperimenteres for tiden med dette, og — foruten hvad der under post VII er opført til redskaper er det forutsetningen at man ogsaa av vedlikeholdskontoen for de længere veitur maa anvende det fornødne til indkjøp av maskiner, som vil lette vedlikeholdet.

III. Opstakning av vinterveie.

Her har jeg kun medtat de aarlig tilbakevendende opstakninger paa elve og vande, mens bidrag en gang for alle til opstakning av varder og fast opstakning er opført under post V. Foruten de ifjor opførte vinterveie er her iaar medtat opstakning av Tanaelven fra Langnes om Birkestrand til Hoiholmen, kr. 15,00. Dette er, efter hvad der er oplyst, tidligere utbetalt av herredet med refusion som almindelig veivedlikehold.

IV. Færger:

Her er opført til de samme færger som ifjor og desuten bidrag til en ny færge fra Boftsa til Norskholmen i Tanen, kr. 20,00, i henhold til Tanen herrcds vedliggende andragende. Det bemerkes dog angaaende sidstnevnte post, at dens utbetaling blir avhængig av, at man faar overenskomst med fergemanden om takster m. v., som amtsveistyret vil ha at vedta i henhold til veilovens § 42; der

Sak nr. 57. 1916. Forslag til amtsveikassens budget for 1916—17.

regaar for tiden underhandlinger herom, da herredets andragende og overenskomst end færgemanden intet indeholder om dette.

Ifjor søkte Sydvaranger herred om forøket bidrag til løn for færgemanden ved Elvenes; dette foreslog jeg dengang foreløbig avslaat i paavente av en mulig ordning; dette har imidlertid ikke lat sig gjennomføre. Færgemanden har nu søkt om yderligere paalæg paa lønnen, og jeg tillater mig at foreslaa at amtsveikassens bidrag sættes til kr. 175 pr. aar, mot at herredet bidrar med det samme løp.

Desuten har færgemanden ved Seida i Tanen søkt om yderligere forhøielse sin nuværende løn med kr. 200; dette kan jeg ikke anbefale indvilget.

V. Bidrag til anlæg av bygdeveie, broer m. v.

Paa grund av for liten ingeniørassistance har det ikke været mulig ifjor at undersøkt samtlige de vei- og broprosjekter, hvortil amtstinget ydet bidrag paa tingelse av, at der blev utarbeidet planer. Jeg gaar derfor ut fra, at vedkommende bevilgninger kan anvendes iaar eller næste aar, saasnart det blir mulig at utført planerne.

Til Kvalsund herred blev der bevilget kr. 250 til bro over Kokelv i Refsøen. Broen var av herredsstyret anslaat til kr. 500. Men efter undersøkelse av vedkommende brosted har jeg med den i gjenpart vedliggende skrivelse av 31. oktober 1915 oversendt hr. amtmanden forslag til bro her med en utgift av kr. 100, og henstillet at dette blev forelagt herredsstyret. Da jeg ikke har faat nogen meldelse om, hvorvidt herredsstyret har vedtat dette, opføres paa nærværende budget det yderligere paa amtsveikassen faldende bidrag med kr. 350, idet bevilgningen gjøres avhengig av, at herredet vedtar sin halvdel og desuten, som sedvanlig, overtar broens vedlikehold.

I Gamvik herred er ifjor undersøkt projekt for en bro over Storelvfjøs i Hopland. Denne bro blev der paa amtsveikassens budget for 1914—15 bevilget et bidrag av kr. 75. Der har ikke tidligere været anledning til at faa undersøkt dette, men vedliggende skrivelse av 17de november 1915 har jeg oversendt hr. amtmanden plan med forslag for denne bro. Overslaget er paa kr. 380, og jeg gik den-

7 Sak nr. 57. 1916. Forslag til amtsveikassens budget for 1916—17.

plan. Jeg har latt dette brosporsmaal undersøke i marken, og som meddelt i min i gjenpart vedliggende skrivelse av 17de november 1915, finder jeg indtil videre ikke, at der bør ydes bidrag til utførelse av bro paa det sted som der ifjor blev søkt om, fordi den av en privat forening paa stedet utførte veiplanering er fort frem til et sted ved elven, hvor der er et uheldig brosted; dette er av foreningen gjort delvis for at undgaa en krok paa veien, men væsentlig fordi man har villet undgaa et jordstykke hvor eieren ikke vilde avstaa veigrund, der imidlertid kan eksproprieres. Der haves for tiden to broer over elven like i nærheten; begge er private gangbroer; den ene er opsat av en handelsmand, den anden av sildoljefabrikken; den sidste vil nægte almindelig færdsel over sin bro, men dette gjør ikke handelsmanden, saa jeg tillater mig at foreslaa, at den ifjor givne bevilgning henstaar til senere anvendelse, dersom det viser sig at den private bro ikke vedlikeholdes, eller at isgang tar den.

Samtlige overslag maa der for tiden tages forbehold om, da de nuværende krigsforhold gjør, at saavel arbeidsløn som materialpriser er gaat sterkt op.

Den samlede sum for bidrag til anlæg av bygdeveie og broer er opført med kr. 756,00.

Til Tanen herred blev der paa amtsveikassens budget for 1914—15 bevilget kr. 65 som bidrag til en utført bro over Luftjok; dette bidrag blir der ikke anvendelse for, da herredet efter beslutning 19de november 1915 ikke vil overtage vedlikeholdet av vedkommende bro. Derimot har Tanen i vedliggende andragende av 20de november 1915 søkt om et bidrag av kr. 25 til en utført gangbro ved Koskamo, hvor herredet har overtatt vedlikeholdet; jeg tillater mig at foreslaa, at amtstinget gir bemyndigelse til at utbetale kr. 25,00 av de bevilgede kr. 65,00.

VI. Distriktsbidrag til anlæg av hovedveie.

Efter arbeidsdepartementets forslag i st.prp. nr. 1, veibudgettet, blir der for kommende termin til de hovedveianlæg hvor amtsveikassen yder distriktsbidrag opført: Hammerfest—Akkerfjord kr. 60000,00, Sandnes—Næverskrukbugt kr. 20000,00. Veidirektøren har avgitt et principalt forslag, hvorefter der til Sandnes—Næverskrukbugt er opført kr. 41000,00, men for nærværende maa man vel gaa ut

Sak nr. 57. 1916. Forslag til amtsveikassens budget for 1916—17.

gang ut fra, at de interessertes bidrag, som var angitt til kr. 80, var effektivt; men idet Gamvik herred vedtar sin del av budraget, anmoder det om at det private bidrag, som der blev forlangt kommunens garanti for, ikke indkræves, hvorfor der søkes om halvt amtsbidrag av den hele sum, hvorved der skulde gjenstaa at bevilge kr. 115,00, som jeg har opført paa budgettet.

Til Sydvaranger herred er efter vedliggende andragende av 25de januar 1916 opført avsætning til trallebane over Langfjordeidet, kr. 200,00. Der blev ifjor avsatt denne bane kr. 2000,00, kfr. amtstingssak nr. 52, 1915, side 17. Jeg har ved skrivelse av 16de februar 1916 henstillet til Sydvaranger herred at bevilge halvparten av omkostningerne ved dette anlæg. Den anden halvpart kan deles mellem amtsveikassen og statens veibudget, hvor landbruks- og arbeidsdepartementet har bestemt, at eventuelt yderligere bidrag til trallebaner skal opføres; muligens kan man ogsaa faa en halvpart av anlæggets kostende overført paa statens veibudget, dersom Sydvaranger herred finder at halvparten blir for tungt at utrede. Overslaget lyder paa kr. 10000, og den fjerdepart som falder paa amtsveikassen foreslaaes som følgende maate: Ifjor blev avsatt kr. 2000, iaar foreslaaes kr. 200, og de ifjor som bidrag til forbedring av landingen ved Soldaterbugt i Sydvaranger bevilgede kr. 300 foreslaaes overført til trallebanen, da utbedring av landingen i Soldaterbugt bør komme paa det sedvanlige veibudget sammen med omlægning av veien mellem Kirkenes og Kirkenesvand, som antagelig maa utføres i en forholdsvis nær fremtid. Amtstingets bevilgninger til banen foreslaaes gjort avhengig av, at det forøvrig til fuldførelse nødvendige tilveibringes paa anden maate. Hvis dette ikke oppfyldes vil et senere amtsting træffe avgjørelse om midlernes anvendelse andetsteds.

Sydvaranger herred har videre i vedliggende andragende av 25de januar 1916 søkt om bidrag til fast opstakning av vinterveien fra Bugufjord over Neiden til Muru. Derfor er videre opstakning ostover i distriktet; dette findes berettiget, og det bør derfor paa budgettet opført halvt bidrag, kr. 100,00.

Til bro over Bergfjordeid i Løppen herred blev der ifjor bevilget et bidrag av kr. 250, mot at anlegget blev utført efter en av amtets veivæsen godkjendt

Sak nr. 57. 1916. Forslag til amtsveikassens budget for 1916—17.

fra departementets forslag. Ifjor blev der opført hele det paa amtsveikassen faldende distriktsbidrag, som forfalder i tre terminer, fordi disse beløp vil stige meget, dersom forutsetningen for det forøkte distriktsbidrag opretholdes av stortinget, nemlig sterkt økede veibeilgninger til amtet. Det vil da, av hensyn til et jevnt vedlikeholdsbudget, være godt at ha avgjort mest mulig av bidragene. Men da landbruksdepartementet nu har redusert malmavgiftens bidrag til amtsveikassen saa ganske væsentlig, har jeg i nærværende forslag maattet gaa til at opføre kun den tredjedel av distriktsbidraget som torfalder i terminen.

Efter arbeidsdepartementets forslag blir bidraget for Hammerfest—Akkerfjord 1/20 av kr. 60000, kr. 3000, derav forfalder i denne termin 1/3 med kr. 1000; for Sandnes—Næverskrukbugt 1/20 av kr. 20000, kr. 1000, hvorav forfalder 1/3 med kr. 333,33. Tilsammen paa denne post kr. 1333,33.

Angaaende sidstnevnte anlæg bemerkes, at som anført i amtstingssak nr. 50, 1915, side 8, antok jeg dengang at A S Sydvaranger vilde yde halvdel av distriktsbidraget, men dette har selskapet foreløbig avslaat. Muligens kan der optages nye forhandlinger med selskapet herom, samtidig som der antagelig maa forhandles om utbygning av denne veiløp paa grund av selskapets fortsættelse av sin virksomhet.

Med det bidrag fra malmavgiften, som hr. amtmanden stillet i utsigt forinden landbruksdepartementets reduktion, fik man anledning til paa dette budget at hjelpe Tanen herred med delvis oparbeidelse av veien fra Birkestrand til Laksevolden. Ifjor fattet stortinget saadan beslutning: "Stortinget samtykker i, at der til oparbeidelse av en fremkomst forbi Bergnes i det projekterte veianlæg Birkestrand—Laksevolden i Finnmarkens amt bringes i anvendelse midler, der forskudsvis utre-

et av distriktet mot, at det utlagte beløp kommer til fradrag i distriktsbidraget til dette veianlæg, naar bevilgning til dette anlæg maatte bli gitt av stortinget, med distriktsbidrag 1/10 av en tiendedel m. v." Tanen fælleskommune har avsatt som distriktsbidrag til denne vei kr. 6000 og har dette beløp disponibelt. Dersom man iaar av amtsveikassen kunde faa et lignende beløp, antar jeg at her vilde kunne utføres en rimelig fremkomst. Etter den av landbruksdepartementet foretagne reduktion av malmavgiftens bidrag har jeg intet kunnet opføre. Men jeg tillater mig

at foreslaa, at dersom stortinget bifalder hr. amtmandens forslag om en forøkelse av malmavgiftens bidrag for kommende termin med kr. 9000, anvendes dette paa følgende maate: kr. 2666,67 avsettes til distriktsbidraget til hovedveiene Hammerfest—Akkerfjord og Sandnes—Næverskruggbugt; resten, kr. 6333,33, anvendes som forskudsvis utredning av amtsveikassens del av distriktsbidraget for veien Birkestrand—Laksevold i Tanen, dog saaledes at dersom 1.20 distriktsbidrag ved den endelige oparbeidelse blir mindre end dette belop, skal amtsveikassen av statsbevillingen faa tilbakebetalt det for meget utbetalte.

Amtstinget iaar maa garantere distriktsbidraget 1/10 m. v. for dette anlag, da stortingets samtykke til forskudsvis oparbeidelse er betinget herav. Jeg vedlægger projektet, veitabel nr. 2402, 2 bind.

Dersom veidirektørens principale forslag vedtages av stortinget, vil amtsveikassens distriktsbidrag til veianlægget Sandnes—Næverskruggbugt bli stort og opført, men det vil kunne medtages næste aar.

VII. Tilfældige utgifter m. v.

Denne post er i mit forslag ifjor opdelt i flere underavdelinger; disse er nu slaat sammen og opført under ett med tilsammen kr. 3254,67.

Samtlige de ansatte veivogtere har søkt om at faa haandkjærre til sit arbejde, og anskaffelse av saadanne bør foretages nu for at lette veivogternes arbejde.

Til redskapskjøp vil ogsaa kunne anvendes de paa budgettet 1914 bevilgede kr. 442 til de aarlige vinterveispakninger; disse er nemlig avgjort for med brændevinsavgiftskassens bevilgning for nævnte termin (kfr. min skrivelse av 8de mai 1915). Likedan kan anvendes kr. 200 av det til reparation av opstakning Alten—Karasjok bevilgede, fordi staten har overtat det videre vedlikehold her.

VIII. Bidrag til flytning av gjærder m. v.

Jeg tillater mig at henvise til min begrundelse for denne post ifjor og tidligere. Der har hittil ikke været anledning til at faa utført nogen gjennomgaaelse av veienes eiendomsgrænser, fordi der ikke har været tilstrækkelig ingeniørhjælp hertil.

Talvik herred søkte ifjor amtstinget om bidrag til et "veifond"; dette blev avslaat, men efter de faldne uttalelser under debatten i amtstinget tilføiet komiteen sin indstilling: "Derimot henstiller man til overveielse, om ikke amtsveikassen bør faa et reguleringsfond".

I den anledning tillater jeg mig at bemerke: Jeg er ganske enig i, at dersom der fandtes nogen mulighed for at faa et reguleringsfond, vilde dette være særdeles ønskelig, specielt nu da det ser ut som landbruksdepartementet vil søke avknappet den del av malmavgiften som kommer amtets veivæsen til gode. Men som forholdene nu er, ser jeg ingen utvei til at kunne avsætte noget av de disponible kontanter til reguleringsfond. En av grundene til dette er, at herrederne tidligere har forsømt sine forpligtelser til veivedlikehold i en saadan grad, at man gjennemgaaende maa si, at veiene i amtet har forfalt mer og mer, og de er nu for den største del i en saadan forfatning, at der maa aarsarbeide og meget betydelige pengemidler til for igjen at faa de i den stand, at de kan vedlikeholdes med rimelige omkostninger. Bare en saadan ting som at der ikke har været oprensket grøfter paa mange veie har der ikke været tat et eneste spadetak for at faa vandavlopet ordentlig, grøfterne er seget igjen og tilgrodd med vidjekrat, baade tillop og avløp ved stikrederne er igjengrodd og veikanterne er nedtraadt og ikke oprettet. Der har været kjørt paa grus paa mange steder i rikelig mængde, men det kan litet nytte at gruse en vei som aldrig blir tør og hvor vandavlopet ikke er i orden; det er for en stor del bortkastede penge.

Allt dette amtsveikassen nu kan avse utenom det nødvendige daglige vedlikehold av veiene — maa derfor gaa til rensking av grøfter og veibane, og det er efter min mening for tiden kun et reservefond av bedre veie amtsveikassen kan oparbeide sig.

Den tilstand veiene nu gjennemgaaende befinder sig i, er dog ikke utelukkende at tidligere vedlikeholds skyld; det skyldes ogsaa for en del den svake bygning og forøkelse av færdsel: Det første fordi man ikke har kunnet gaa til bygning av veie med et kostbart utstyr paa strækninger, hvor man endnu ikke visste om der vilde bli nogen utvikling. At færdselen er øket er meget glædelig, og denne grund til veienes slitage maa man ønske at amtet faar meget av, for først

ga viser veiene sig berøttiget — og da vil ogsaa statsmagtens tra støttende til med utførelse av et bedre utstyr for en saadan vei. For at anføre et eksempel vil jeg nævne veien gjennom Tverelvudalen i Alten; den ligger i gunstig terræng, er dog i og for sig forsynt med rimelig utstyr, men trenger et ganske andet veddække end det blev bygget med, eller at skifertrafiken er kommet op som den er; og det er et tidsspørsmål hvortil lenger man kan vedlikeholde den med grus, man maa om ikke lang tid gaa til helt at ombygge veddækket til stenlag og pukveddække, og da er det utvilsomt at staten vil ta sin del av dette. Det samme er delvis tilfælde med veien fra Bosekop til Eiby i Alten, og endel av veiene omkring Kirkenes i Sydvaranger; disse veie er jo bygget for lang tid siden og ikke med en saadan trafik for øie som den der nu har utviklet sig paa dem.

Noget reservefond i kontanter for amtsveikassen ser jeg som snarst ikke for tiden nogen utvei til at faa.

Under henvisning til det foran anførte tillater jeg mig at foreslaa, at der henstilles til amtstinget at fatte saadan beslutning:

1. Budget for Finmarkens amtsveikasse 1916—17:

Indtægt:	
Fra Finmarkens skogfond (malmavgiften) ifl. landbruksdepartementets forslag i st. prp. nr. 1, hovedpost VII, kap. 3, lit. 31	Kr. 26155,00
Fra amtskommunen	" 9000,00
Fra herrederne, bidrag til veivedlikehold.	
Alten	Kr. 950,00
Talvik	" 350,00
Loppen-Øksfjord	" 50,00
Hasvik	" 50,00
Maasø	" 100,00
Kjelvik	" 600,00
Trsp. Kr.	2100,00
Kr.	35155,00

	Trsp. Kr.	2100,00	Kr.	35155,00
Kistrand	"	500,00		
Lebesby	"	300,00		
Berlevaag	"	200,00		
Tanen	"	700,00		
Næsseby	"	450,00		
Nordvaranger	"	750,00		
Vardo herred	"	500,00		
Sydvaranger	"	1000,00		
				6600,00
				Kr. 41755,00

Utgift:

1. Administration:

1—3 ifl. arbeidsdepartementets forslag i st. prp. nr. 1.

Lønningen til ingeniører og kontorist	Kr. 12300,00
Ekstrahjælp	" 1300,00
2. Skyss- og kostgodtgjørelse for ingeniører	" 4200,00
3. Kontorholdsgodtgjørelse	" 1300,00
Kr.	19100,00

Amtets andel 1/3 herav

Kr. 6366,67

4. Amtsveistyre skyss- og kostgodtgjørelse for de amtsvalgte medlemmer

" 333,33

Kr. 6700,00

II. Vedlikehold.

1. Amtsgrænsen mot Tromsø—Øksfjordbunden

Kr. 1500,00

Trsp. Kr. 1500,00 **Kr. 6700,00**

13 Sak nr. 57. 1916. Forslag til amtsveikassens budg-et for 1916-17.

	Trsp.	Kr.	1500,00	Kr.	6700,00
2. Vei i Talvikbugten og Lerbotten	"		100,00		
3. Hasvik—Hasvaag	"		200,00		
4. Allens veie	"		4000,00		
5. Finnes—Laukholmen, Hjelmsøsti	"		1000,00		
6. Nordmandset—Kjelvik	"		1500,00		
7. Smørfjord-Kistrand, Kolvik-Østerbotten	"		3000,00		
8. Lebesby—Sjaanes, Kjøllefjord	"		600,00		
9. Berlevaag	"		500,00		
10. Tananes—Seida, Smalfjordveien	"		2000,00		
11. Karlebotten—Nyborg—Bussesund	"		7000,00		
12. Sydvaranger	"		500,00		
					26400,00

Samtlige vedlikeholdsposter anvendes i forbindelse med hvad der maatte være uanvendt av tidligere bevilgninger.

III. Opstakning av vinterveie:

1. Tanaelven, Karasjokelven.					
a. Tanen herred	"	30,00			
b. Polmak herred	"	100,00			
c. Karasjok herred	"	100,00			
d. Langnes—Høiholmen	Kr.	15,00			
			Kr.	245,00	
2. Annarjok	"		15,00		
3. Lakselv—Karasjok	"		40,00		
4. Lakselv—Stabursnes	"		12,00		
5. I Sydvaranger	"		50,00		
					362,00

IV. Færger.

1. Kautokeino	Kr.	30,00			
	Trsp.	Kr.	30,00	Kr.	33462,00

Sak nr. 57. 1916 Forslag til amtsveikassens budget for 1916-17. 14

	Trsp.	Kr.	30,00	Kr.	33462,00
2. Nordre Honningsvaag	"		75,00		
3. Stabursnes	"		20,00		
4. Lakselv	"		40,00		
5. Karasjok	"		30,00		
6. Langnes—Birkestrand	"		75,00		
7. Boftsa—Norskholmen	"		20,00		
8. Seioa	"		200,00		
9. Bussesund	"		200,00		
10. Kirkenes	"		75,00		
11. Elvenes	"		175,00		
					940,00

V. Bidrag til anlag av bygdeveie, broer m. v.

1. Kvalsund herred, Kokelv bro	Kr.	350,00			
2. Gamvig herred, Hop bro	"	115,00			
3. Sydvaranger herred, avsætn, til trallebane	"		200,00		
Langfjordeidet	"				
4. Sydvaranger herred, vinterveisopstakning	"		100,00		
Bugøfjord—Neiden—Munkelv	"				
					765,00

Disse bevilgninger gives paa belingelse av at vedkommende herredskommune skaffer mindst halvparten av de medgaende omkostninger og overtar vedlikeholdet, samt at arbeidet utføres efter en av amtets veivæsen godkjendt plan.

VI. Distriktsbidrag til anlæg av hovedveie.

1. Hammerfest—Akkerfjord, 1/20 av den paa statsveibudgettet, opførte bevilgning 60000 kr. utgjor 3000 kr., herav forfalder i denne termin 1/3 med	Kr.	1000,00			
2. Sandnes—Næverskrubbugt, 1/20 av de					
	Trsp.	Kr.	1000,00	Kr.	35167,00

15 Sak nr. 57. 1916. Forslag til amtsveikassens budget for 1916-17.

	Trsp.	Kr.	1000,00	Kr.	35167,00
opførte 20000 kr utgjor 1000, hvorav					
forfalder 1/3 med			333,33		1333,33

VII. Tilfældige utgifter m. v.

Ulykkesforsikringer, anskaffelse av redskap for veivogterne, kilometerstolper, veiviser, undersøkelser, protokoller og skema for vedlikeholdet, upaaregnede utgiftninger m. v. 3254,67
Anvendes i forbindelse med hvad der maatte være i behold fra tidligere bevilgninger.

VIII. Bidrag til flytning av gjærder - opsætning

av grænsemærker for veienes eiendom og bestemmelse av grænserne; til eventuel hus-, gjærde-, grindflytning efter veilovens §§ 32, 34 og 36 2000,00
foruten hvad der gjenstaar uanvendt av tidligere bevilgninger.

2. Amtstinget samtykker i at en eventuel forøkelse av bidraget fra malmavgiften anvendes til avsætning til distriktsbidrag til veianleggene Hammerfest Akkerfjord og Sandnes Næverskrubbugt med kr. 2666,67 og resten til forberedelse og oparbeidelse paa veien Birkestrand Laksevolden.
3. Amtstinget samtykker i at der av det paa amtsveibudgettet for 1916 17 bevilgede forskudsvis anvendes det nødvendige til gruskjøring paa vinterføre
4. Amtstinget samtykker i at det ifjor bevilgede bidrag til forbedring av landing ved Soldaterbugt overføres til trallebane over Langfjordeidet paa belingelse som anført i amtsingeniørens skrivelse av 21de februar 1916.
5. Amtstinget samtykker i, at der av det paa budgettet for 1914 15 bevilgede belop til Luftjok bro utbetales Tanen herred kr. 25,00 som bidrag til gangbrø ved Koskamo.
6. Amtstinget samtykker i, at det paa amtsveikassens budget for 1914 15

Sak nr 57. 1916 Forslag til amtsveikassens budget for 1916-17. 16

bevilgede belop til den aarlige vinterveisopstakning anvendes til indkjop av redskap. Likesaa kr. 200 av det til reparation av opstakningen Alten - Karasjok bevilgede.

A. Rode.

Øjenpart.
Finmarkens amt.

Vadso den 10de februar 1916.

Landbruksdepartementet.

I skrivelse av 8de januar 1916 har det kongelige departement anmodet om min uttalelse angaaende departementets forslag om bevilgning av kr. 9000,00 av Finmarkens skogfond til indkjop av direktorboligen i Kaafjord til lokale for husmorskolen i Finmarken.

I anledning herav tillater jeg mig at meddele, at jeg ikke tør uttale nogen bestemt mening om, hvorvidt det maa ansees for hensigtsmessig at indkjøpe den nævnte bolig til bruk for husmorskolen. Jeg savner personlig kjendskap til eiendommen og de paa samme værende bygninger, og spørsmålet om husmorskolens flytning til et saa forholdsvis avsidesliggende sted som Kaafjord har ikke været gjenstand for behandling i landhusholdningsselskapets styre, hvad der forekommer mig burde ha været tilfældet med et saapas viktig sporsmaal. Jeg skal angaaende denne side av saken alene bemerke, at man efter min opfatning bør være yderst varsom med at forsøke paa at omindre ældre bygninger til et væsentlig andet bruk end de oprindelig er bestemt til, særlig naar bygningerne som i nærværende tilfælde er meget gamle. Man har her i Finmarken hat ganske dyrekjøpte erfaringer for, hvilke vanskeligheter man derved kan komme op i.

Hvad der for mig er den avgjørende grund til paa det indstændigste at fraraade opkjøpet av det kongelige departements forslag, er den omstændighet at dette medfører en væsentlig beklipping av det belop, som man med foie har gjort regning paa at faa til disposition til amtets veivæsen. I saa henseende tillater jeg mig at bemerke, at jeg efter avgivelsen av mit forslag til budget for skogfondet 1916-17 meddelte amtsingeniøren, at der efter dette kunde paaregnes et

tilskud av skogfondet til amtsveikassen paa kr. 390,00. Herefter har amtsingeniøren indrettet sig ved utarbeidelsen av sit forslag til budget for amtsveikassen for terminen 1ste juli 1916 til 30te juni 1917. Dette viser efter hvad han underlaanden har meddelt mig en samlet utgift av ca. kr. 54000,00. Herav er den største del enten faste utgifter (administration, distriktsbidrag til hovedveianlæg som er forutsat delvis overtat av skogfondet, jfr. forh. i St. 1914 side 1498 og 1509, kon-traktmessig vedtagne lønninger o. lign.) eller absolut nødvendige utgifter til vei-vedlikehold og reparationsarbeider. Det øvrige representerer bidrag til anlæg av bygdeveisbroer m. v. samt et bidrag til Tanen kommune til forskudsvis oparbeidelse av en del av veien Birkestrand Laksevolden, hvortil kommunen har besluttet anvendt et beløp paa kr. 6000,00 som den har avsatt som distriktsbidrag til dette veianlæg naar det engang blir optat paa statsbudgettet, jfr. Stortingets beslutning av 3dje mai 1915 post C. nr. 12. (forh. i St. 1915 side 1271).

Til dækkelse av disse utgifter har man foruten det paaregnede tilskud fra Skogfondet (malmavgiften) kun ca. 6000 kroner utgjørende herredernes bidrag til amtsveikassen (se amtslingssak nr. 52. 1915) samt hvad der blir tilovers av brændevinsavgiftskassens inntægter, naar alle dens faste utgifter er dekket. Storrelsen av dette overskud, som for indeværende termin er anslaaet til kr. 3200,00, er det meget vanskelig at ha nogen mening om under de nuværende usikre forhold. Selv om man regner med, at brændevinsavgiften vil indbringe det samme beløp som det sidste aar for 1914, vil man i det her omhandlede oiemed ikke kunne anvende mere end høist kr. 9000,00. Om noget yderligere tilskud fra amtskommunen vil der visseig ikke kunne bli spørsmål i betragtning av amtskommunekassens allerede paa forhaand meget vanskelige stilling.

Det vil saaledes sees, at enhver reduktion av det i mit forslag til skogfondets budget forutsatte bidrag til amtskommunens veivæsen vil medføre en tilsvarende avknappning av de av amtsingeniøren budgetterte utgifter, og dette vil medføre, at arbeider, som i sig selv er paakrævet, maa utsættes. Først og fremst vil reduktionen ramme det for nævnte bidrag til Tanen kommune og dernæst vil den gaa ut over veivedlikeholdet.

Jeg skal ikke ved denne leilighet komme nærmere ind paa den saa ofte

19 Sak nr. 57. 1916. Forslag til amtsveikassens budget for 1916—17.

værende. Hvis denne utvikling skal fortsættes i de følgende aar og herpaa tyder bl. a. departementets bemerkning om, at resten av det beløp, som trænges til at bringe eiendommen i Kaafjord i fuldt færdig stand, allsaa 17 a 19000 kroner, "faar utstaa til næste termin" —, vil det med adskillig grund kunne siges, at glæden over beslutningen av 6te mai 1914 var overilet.

Skjønt der kan reises forskjellige indvendinger baade mot at belaste skogfondet med utgifter til opsyn med laksefisket og mot at la skogfondet betale omkostningerne ved ordningen av omtvistede grænsforhold, skal jeg ved nærværende anledning kun tillate mig at paapeke, at det kongelige departements begrundelse av forslaget om skogfondets indkjøp av lokaler for husmorskolen ikke synes mig helt avgjørende. Hvis man nemlig som betingelse for statsbevilgning til jordbruksforanstaltninger skal stille samme krav paa ydelser fra distriktets side i Finmarken som andensheds — hvad man dog hittil ikke har gjort og efter sakens natur heller ikke kan gjøre — maa der ogsaa her sondres mellem de forskjellige slags foranstaltninger, idet der til enkelte av disse i andre amter kræves halvt, til andre en fjerdedels og atter andre en tredjedels distriktsbidrag. Gjennemføres denne sondring overfor det kongelige departements budgetforslag for næste termin, vil man komme til følgende resultat.

Til Finmarkens amts landhusholdningsselskap og dets underavdelinger opføres for terminen 1916—17 en samlet bevilgning av kr. 9610,00 hvorav kr. 150,00 forutsættes dekket av selskapet. Resten kr. 9460,00 deles mellem staten (hvis andel fremlidig bør posteres under landbruksbudgettets avdeling C) og skogfondet med kr. 4730,00 paa hver.

Den ekstraordinære bevilgning paa kr. 900,00 til indkjøp og utdeling av sættepoteter gjælder en kriseforanstaltning, som nærmest burde vedkomme statskassen. Jeg medtar imidlertid ogsaa halvdel av denne blandt de utgifter, som deles likt mellem statskassen og skogfondet.

Til husmorundervisningen skal derimot overensstemmende med hvad der gjælder andensheds distriktsbidraget alene utgjøre en fjerdedel. Av bevilgningssummen kr. 6000,00 skal saaledes skogfondet alene bære kr. 1500,00, mens kr. 4500,00 bør posteres paa landbruksbudgettet under avdeling B.

indtil trivialitet gjentagne sætning om den betydning som veivæsenets raske utvikling har for Finmarken, men kun fremhæve, at naar Stortingets beslutning av 6te mai 1914 om anvendelsen av malmavgiften fra A S Sydvaranger vakte saa stor og almindelig glæde i Finmarken, var det fordi man haabet, at den væsentligste del av malmavgiften skulde kunne anvendes til amtets veivæsen, og at den utvidelse av selskapets produktion og derav følgende økning av avgiften skulde medføre en nogenlunde tilsvarende økning av det beløp, som amtsstinget vilde faa til disposisjon i det nævnte oiemed. Denne opfatning fik en særlig støtte ved de i alle amtets aviser gjengivne uttalelser, som faldt i Stortinget under sakens behandling.

Imidlertid kan det ikke negtes, at statsmyndighetene ved de dispositioner, som er truffet over skogfondets inntægter, i nogen grad har tat igjen med den anden haand hvad de har git med den ene. Jeg sigter herved først og fremst til den samtidig med ovennævnte beslutning av 6 mai 1914 foretagne overførsel til skogfondet av halvdel av de samlede utgifter til Finmarkens landhusholdningsselskap, herunder ogsaa til husmorundervisningen i amtet. Mens tidligere disse utgifter var utredet av statskassen, for de sidste par aars vedkommende dog med bidrag av skogfondet av en tredjedel av utgifterne til selskapets underavdelinger, blev ved den nævnte overførsel statskassens tilskud til jordbrukets fremme i Finmarken reducert med ca. 7000 kroner for hver av de sidste to budgetterminer. Endvidere blev det ved samme anledning besluttet at overføre til skogfondet halvdel av amtsdyrlægenes løn, som tidligere (da der rigtignok kun var en amtsdyrlæge, mens der nu er to) helt var postert paa veterinærbudgettet. Endelig er der i det kongelige departements budgetforslag for næste termin foruten de foran særlig omhandlede 9000 kroner foreslaat forskjellige bevilgninger, som ikke var medtat i mit forslag, nemlig kr. 1500,00 til opsyn med laksefisket og kr. 2000,00 til ordning av jordforholdene i Talvik, Loppen, Øksfjord og Hasvik herred.

Følger av alle disse nye utgiftsposter paa skogfondets budget er blit, at mens malmavgiften anslaaes til 6000 kroner mere for 1915 end for 1914, vil der bli ca. 4000 kroner mindre tilovers til amtets veivæsen for næste termin end for inde-

Sak nr. 57. 1916. Forslag til amtsveikassens budget for 1916—17. 20

Efter dette blir statskassens tilskud kr. 4730,00 + kr. 450,00 + 4500,00 = kr. 9680,00 og skogfondets kr. 4730,00 + kr. 450,00 + kr. 1500,00 = kr. 6680,00 istedenfor efter propositionen kr. 8180,00 paa hver.

Ved at opstille budgettet paa den her anførte maate vil der saaledes bli en mindre utgift for skogfondet paa kr. 1500,00, som jeg i tilfældet kan anbefale anvendt til leie av nye lokaler m. v. for husmorskolen, eventuelt til forrentning av kjøpesummen for en dertil skikket eiendom.

I henhold til det ovenanførte tillater jeg mig at henstille, at Stortinget ikke bevilger noget beløp av Finmarkens skogfonds inntægter til indkjøp av direktorboligen i Kaafjord eller nogen anden eiendom til lokale for husmorskolen i Finmarken, men at der under forutsætning av at landbruksbudgettet bevilges som av mig anført, bevilges av skogfondet kr. 1500,00 til leie av nye lokaler for husmorskolen forsaavidt dette maatte bli nødvendig. Jeg gaar ut fra, at hvis det ved nærmere undersøkelse, som jeg agter at anstille til vaaren naar sneen gaar av marken, skulde vise sig at landhusholdningsselskapets styre finder at burde sikre husmorskolen den omhandlede direktorbolig vil der være adgang til at anvende det fornødne beløp av skogfondets kapital til indkjøp av eiendommen. Hertil utkræves formentlig ikke stortingets samtykke, da beløpet vil bli forrentet paa samme maate som skogfondets øvrige utestaaende kapitaler.

Johan Rivertz.

til kommunernes manglende evne til at klare sine forpligtelser hvorom amtskatterestancernes uhyggelige vekst med ca. 100%, paa 1 1/2 regnskapsaar forer et desværre altfor tydelig sprog.

Man venter derfor at distriktet kan faa det av amtmanden forutsatte bidrag, 30000 kroner av skogfondet.

I henhold hertil fremlægger komite nr. 2 følgende

Indstilling:

1. Indtægtsbudgettet for amtsveikassen blir at opføre med kr. 38755,00 idet amtskommunens bidrag opføres med kr. 6000,00 istedenfor kr. 9000,00. Tilsvarende reduktion av utgiftsbudgettet tages paa II, vedlikehold, efter administrationens nærmere bestemmelse — eller hvis bidraget fra malmavgiften forhøies, fra forskuddet til Birkestrand—Laksevold. (To av komiteens medlemmer forbeholdt sig i amtstinget at opta amtmandens forslag).

Forøvrig bifaldes amtmandens forslag.

2. Amtstinget vedtar at garantere distriktsbidrag, grunderstatning, gjærdehold, grustak, jordskade og vedlikehold for veianlægget Birkestrand—Laksevold 1. m. v. — mot de sedvanlige vedtagelser av Tana herred, deriblandt veiens vedlikehold efter amtstingets bestemmelser om bidrag m. v.

3. Efter det i forelægget oplyste finder amtstinget for tiden ikke at burde opretholde tanken om at oprette et reguleringsfond for amtsveikassen.

Vadse i komite nr. 2 den 6te mars 1916.

Paa dens vegne

M. le Maire.

Ordfører M. le Maire fremsatte saadant forslag:

„Overensstemmende med amtmandens forslag og i tilslutning til amtmandens skrivelse til landbruksdepartementet av 10de februar 1916 opføres til amtsveikassen for 1916—17 9000 kroner, hvorav 6000 kroner paa brændevinsavgiftskassen“.

Dette forslag forkastedes med 15 mot 5 stemmer.

Sak nr. 57: Forslag til budget for Finnmarkens amtsveikasse for 1916—17.

Da der paa det fremlagte budgetforslag var opført som indtægt kr. 9000,00 av amtet, hvorav kr. 6000,00 skulde tages av brændevinsavgiftskassen og kr. 3000,00 av amtskommunekassen, blev der holdt fællesmøte med komite nr. 1. I dette møte blev med 10 mot 3 stemmer vedtat at der fra amtskommunen kun skal opføres kr. 6000,00 som tages fra brændevinsavgiftskassen.

Komiteene enedes om saadan uttalelse:

Idet amtstinget er helt enig i hvad amtmanden har uttalt i skrivelse av 10 februar 1916 til landbruksdepartementet, maa man paa det sterkeste beklage at den andel av skogfondets indtægter amtet kan faa til bestridelse av veitgiftene, er for kommende budgetaar bliit betydelig reduceret, trods anslaget over malmavgiften er forhoiet, og man nærer det sikre haab at den samme regjering der gav distriktet ret i kravet om malmavgiftens overførelse til skogfondet, heller ikke uten medvirken fra amtets side vil iverksætte saadanne foranstaltninger som nedsætter eller i fremtiden vil nedsætte det belop man faar til dækning av veitgiftene.

Man maa desuten fremhæve at hvad der tidligere av amtmand og amtsting blev anført dengang man androg om malmavgiftens overførelse til skogfondet, i end sterkere grad gjælder i disse kritiske tider der haardst føles her i Finnmarken. Man henviser i saa maate til de sterkt økende utgifter bl. a. til fattigvæsenet og

Forhandlinger, indstillinger og beslutninger -- 7de mars 1916.

Byordførerne deltok ikke i denne votering.

Ordfører M. le Maire foreslog videre at indledningen til indstillingens 3die led, avfattes saaledes:

„Idet amtstinget er helt enig i, hvad der er uttalt av amtmanden i skrivelse til landbruksdepartementet av 10de februar 1916 indstilles:“ (Som indstillingen).

Dette forslag blev forkastet med 19 mot 1 stemme.

Byordførerne deltok heller ikke i denne votering.

Istedetfor sidste punktum i indstillingens post I foreslog ordfører J. S. Jensen:

„Amtstinget samtykker i, at en eventuel forøkelse av bidraget fra malmavgiften anvendes til avsætning til distriktsbidrag til veianlæggene Hammetfest—Akkerfjord og Sandnes—Næverskrukbugt med kr. 2066,67, resten blir efter administrationens nærmere bestemmelse at fordele mellem veivedlikeholdet (budgetpost II) og forskudsvis oparbeidelse paa veien Birkestrand—Laksevolden.“

Komiteen tiltraadte dette forslag.

Ved votering blev komiteens ændrede indstilling post 1 enstemmig vedtat likesaa vedtoges indstillingens poster 2 og 3 enstemmig.